

Bolje rat, nego pakt!

Pod tem gesmom so na današnji dan pred 20 leti šli na ulice ljudje v Beogradu, Ljubljani in v vseh večjih mestih Jugoslavije. Demonstracije v odgovor na sramotni pristop takratne vlade

Cvetković-Maček k tujnemu paketu so začele že na sam dan podpis pogodbe, 25. marca. Pod močnim pritiskom množic, ki jih je takrat, po 20-letni strog illegalnosti znova javno vodila KPJ, je bil v noči med 26. in 27. marcem izveden tudi vojaški puč. Postavljena je bila nova vlada - narodne slike - s predsednikom generalom Simovićem. Toda ta spremembu, ki je bila narejena v korist buržuazije, še ni zadovoljila množic, ki pa so dale takratnim dogodkom popolnoma drugačno, razredno in revolucionarno vsebino. 27. marec upravljeno štejejo kot neposredni začetek narodnoosvobodilne voja.

Hitler, ki je tiste dni po podpisu dunajske pogodbe in še posebno 27. marca doživljal s svojo politiko v Jugoslaviji hud moralni udarec, je že tisti dan podpisal navdih za udar na Jugoslavijo in sicer iz Gradača in iz Bolgarije, kjer so že imeli pripravljene čete za pohod na Grčijo.

Danes, 27. marca, so preživeli borce III. selške čete Cankarjevega bataljona spominjanje hudega boja z Nemci na Rovinju nad Žabnikom. Med ognjem svilenčnikov, ročnih bomb in plameni gozda, ki so ga Nemci začeli okoli obklopljeni čete, sta borce bodriči in vodila narodni heroj Stane Zagari in Jože Gregorič. Po dvournem boju na Življenju in smrt se je četa prebila skozi obroč. Toda na bojišču je ostalo 15 žrtv, med katerimi je bil tudi Stane Zagari, član Glavnega štaba NOV in POS ter komandir čete Matija Udvanc-Vajš. Izguba Staneta Zagaria je bila nenadomestljiva za Gorenjsko, kjer je bil on prvi in glavni organizator revolucije in oboroženega boja. Na sliki: Stane Zagari (desno) in Ivan Bertoncelj (levo), prvo borce, sedanj podpredsednik Okrajnega ljudskega odbora, ki se je kot domačin na Dobravi pri Kropi v svoji mladosti kallil in vzgajal ob tem neuklonljivem učitelju in revolucionarju.

Pred skupščino okrajnega starešinstva Zveze tabornikov Kranj

V NOVO OBDOBJE

V sredo, 29. marta, bo v Dljaškem domu na Zlatem polju v Kranju skupščina okrajnega starešinstva Zveze tabornikov Slovenije Kranj.

Dejavnost taborniške organizacije na Gorenjskem se je v zadnjih dveh letih - v razdobju od zadnje skupščine - močno razmehnila z ustanavljanjem novih enot in znatnim porastom članstva. To je povečalo za 100 odstotkov, in sicer od 9 enot s 1131 člani, na 18 enot s 6 odredi, 12 četami in 2183 člani.

V počasnitve 40. obletnice ustavnovitve KPJ in SKOJ ter 15. občinske osvoboditve so gorenjske taborniške enote izvedle 87 samostojnih prireditv v akcij, na katerih je sodelovalo 3219 članov. Razen številnih akcij v okrajnem, republiškem in zveznem merilu so se gorenjski taborniki udeležili tudi 27 taborenj s 1432 udeleženci.

Letos stopi taborniška organizacija v novo delovno obdobje, ki je še toliko bolj pomembno, saj sovpada s praznovanjem 20-letnice ljudske revolucije. Računajo, da se bo zleta udeležilo

so predvidene tudi nekatere organizacijske spremembe. Ustanovili bodo okrajsko taborniško zvezo, medtem ko bodo pristojnosti okrajnega starešinstva prenesli na občinska starešinstva.

Program dela imajo za letos prilagojen pravilom ob 20. občinski ljudske revolucije. Med najvažnejšimi taborniškimi prireditvami bo tudi letos VI. zlet gorenjskih tabornikov na Poljanah nad Jesenicami, združen z osrednjo pravljavo Gorenjske v počasnitve 20. občinske ljudske revolucije. Računajo, da se bo zleta udeležilo

okoli 1000 l. Kov. Druga, večja prireditve so bila srečanje gorenjskih in primorskih tabornikov ter mladih planincev na Porencu.

Gorenjski taborniki se bodo udeležili tudi republiških in zvezniških akcij. Okoli 25 ekip bo sodelovalo na Pohodu ob žici okupljane Ljubljane, nekaj jih bo odšlo tudi na centralno slovensko pravljavo v počasnitve 20. letnice ljudske revolucije v Zužemberku in na zvezno pravljavo v Titovih Užiceh.

M. Z.

Predavanje na Primskovem

V okviru dnevnega zdravstva, ki ga praznujemo 7. aprila, prireja organizacija Rdečega križa terena Primske predavanje o raku, ki bo v sredo 29. marca ob 9.30 uri v Zadružnem domu. Predavanje bo spremljano s filmi in ga bo vodil dr. Cof.

Trgovske podjetje "Železnina" na Jesenicah je pred kratkim dobilo večjo količino Tomovskih motornih koles

Kamniška kronika

SPORTNI DAN

Kamnik - Prejšnji teden so imeli na drugi osemletki v Kamniški sportni dan. Učenci so odali na športno igrišče v Mekinje, kjer so se med seboj pomerili v različnih disciplinah.

V sredo je bilo takšno tekmovalje tudi v gimnazijalski telovadnici, in sicer v okviru športnega dne za gimnazijo. Tekmovali so v vajah na orodju, in to razredni in posamezniki.

SEJA SOLSKEGA ODBORA

Kamnik - Pred kratkim je bila seja solskega odbora na gimnaziji Kamnik. Ravnatelj zavoda je postal poročilo o delu šole od prej-

anje seje do sedaj. Mnogo pa je bilo tudi govora o zakonu o finančiranju šolstva.

MLADI KAMNIČANI

Kamnik - Na Gimnaziji bodo v kratkem izdali novo Številko svojega lista - "Mladi Kamničani". V ta list dopisujejo dijaki iz vse gimnazije. Tudi urejanje in tiskanje so prevzeli dijaki sami.

PRED MATURO

Kamnik - Rok za oddajo maturitetnih nalog na kamniški gimnaziji je 31. marec. Ta datum pa je še ta teden in to si zadnji dnevi za maturante zelo napeti.

Tanja Maurič

Naš Razgovor

Pred I. kongresom telesne kulture

Občinskega komiteja LMS, smo ukrivili vse potrebitno, da bo do tečnika vse pripravljeno. Vabilo za ustanovno skupščino smo poslali vsem množičnim in družbenim organizacijam. Izvolili bomo 8 delegatov za kongres telesne kulture.

«O čem boste na skupščini največ govorili?»

«V prvi vrsti bomo vse načrtovali predstavnike telesnovzgojnih in drugih organizacij, seznanili s pomembnostjo I. kongresa telesne kulture Slovenije. (O tem bo preberen poseben referat). Razen tega bo na ustanovni skupščini govora tudi o trenut-

nem stanju športa in telesne vjege v kranjski občini.»

«Katera bo najvažnejša naloga občinske športne zveze po ustanovni skupščini in po kongresu telesne kulture?»

«Na vrsti bodo najprej športni objekti v Kranju. Menim, da bo občinski sporini zvezci uspele dobiti dovolj sredstev za dokončno gradnjo še začetnih športnih objektov v Kranju. Razen tega pa bomo brž skušali najti nove oblike nabiranja sredstev za športne organizacije. Sicer je uspeh vseh akcij odvisen od sodelovanja vseh članov telesnovzgojnih organizacij.» M. Z.

«Usianovna skupščina Občinske športne zveze v Kranju bo v četrtek, 30. marca ob 16. uri, v Delavškem domu. Ze pred pol leta smo ustanovili inicijativni odbor, da bi pripravili vse potrebno za ustanovitev občinske športne zveze v Kranju. Vendar je nerazumljivo varčov do ustanovitve ni prislo. Na pobudo občinskega odbora SZDL in

Ljudsko štetje na Koroškem

»Iz poročil o ljudskem štetju je razvidno, da je prišlo pri popovanju tudi tokrat do značilnih primerov potvarjanja resničnega jezikovnega stanja, da je prišlo do vplivanja na ljudi, do groženj in zastraševanja, samo da se odgovor na vprašanje o občevalnem jeziku ne bi glasil »slovenski...«. S pridami so potrjeni poročila, da so številni komisarji vplivali na ljudi, naj vpišejo, če že nočje vpišati nemški jezik, vsaj »vindla«. Prav tako so številni komisarji pri ljudeh, ki nemščine sploh ne obvladajo in se morajo pri opravilih na občini in na drugih uradih poslujevati tolmača, zapisali nemški občevalni jezik... Številni komisarji so zastraševali ljudi: Ce hočete zapisati slovenski jezik, potem spadate dol, v Jugoslavijo!«

Takih primerov je bilo mnogo in ti samo po svoje ilustrirajo - resničnost podatkov kar zadeva registracijo slovenske nacionalne manjšine na Koroškem.

S šovinistično gonjo v pripravah na popis in s potvarjanjem dejstev, seveda nacionalistični krogi na Koroškem delajo kaj slabo uslužno medsebojnemu sodelovanju med dvema sesedoma, ki bi bilo nedvomno koristno za obe strani in bi po svoje prispevalo k utrditi miru v svetu. Ob pogojih odkritih medsebojnih odnosov, bi naša manjšina na Koroškem lahko predstavila trden most za vzajemno sodelovanje. Ta most pa kot kaže šovinistični krogi zavesino hočejo razrušiti.

TE DNI PO SUETU

Bamaco je pozdravil predsednika Tita

Predsednik Tito, njegova soprga Jovanka in člani jugoslovanske delegacije, ki spremjamajo predsednika Tita na poti po afriških državah, so v soboto prispevali s posebnim letalom Jugoslovanskega vojnega letalstva v Bamacu, glavno mesto republike Mali. Na sosednje okrašenem letališču v Bamacu je sprejel predsednika Tita predsednik republike Mali Modibo Keita.

Po slovesnem sprejemu se je predsednik Tito v spremstvu predsednika Keite odpeljal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

«Očiščevalne operacije» v Angoli

Po zadnjih vesteh iz Luande, ki jih objavlja agencija AFP, pravljajo portugalske kolonialistične čete »očiščevalne operacije« proti skupinam upornikov v pripadnikov osvobodilnega gibanja severnih pokrajinah Angole.

Gizengova zahteva

Predstavnik zakonite kongoške vlade Antoine Gizenga je zahteval od Velike Britanije, Francije, Zahodne Nemčije in Nizozemske, naj premesti svoja veleposlaništva iz Leopoldvilia v Stanleyville. Od konzulov teh držav je zahteval, naj odpotujevajo iz Leopoldvilia v sporodijo njegovo zahtevo veleposlaniškom. Enako zahtevo je Gizenga poslal tudi funkcionarju ameriškega veleposlaništva v Leopoldvillu.

Sto let zdržene Italije

Predsednik italijanske republike Giovanni Gronchi je v soboto popoldne v sejni dvorani poslanske skupščine na Montecitoriu, kjer so bili zbrani poslanci in senatorji republike, slovenski odprli pravljajo 100-letnico zdržive Italije, ki se bo z raznimi manifestacijami nadaljuva vse leto.

Demonstracije v Južni Koreji

V Pusanu, drugem največjem mestu Južne Koreje, trajajo demonstracije proti vladni premieru Čangu. V soboto se je v tretem največjem južnokorejskem mestu Teguju več tisoč demonstrantov spopadelo z dva tisoč policijs.

Govor Koča Popovića o Kongu v OZN

V debati na plenarni seji Generalne skupščine o Kongu je v petek zvečer govoril tudi drž. sekretar za zun. zadeve Koča Popović.

Prejšnji teden je predstavnik jugoslovanske skupščine na Montecitoriu, ki je predstavil predsedniku Tito, da je v tretem največjem južnokorejskem mestu Teguju več tisoč demonstrantov spopadelo z dva tisoč policijs.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

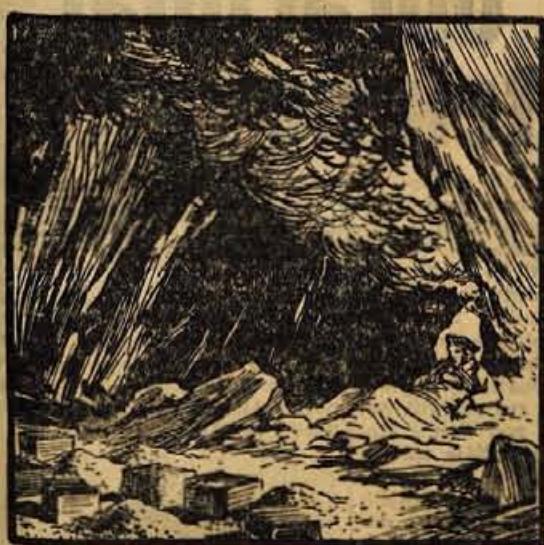
Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

Na koncu se je predsednik Tito odprejal v odprt avtomobil v mesto. Vzdolj pet kilometrov dolge poti od letališča do središča mesta so prebivalci navdušeno pozdravljali visoke goste iz Jugoslavije.

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

147. — Potem smo vši stopili v vojino. Bila je velika in zračna. V njej je izviral majhen studenček. Pred velikim ognjem je ležal kapitan Smolett. Dalč za njim sem v koto, ki ga je le zdaj pa zdaj razsvetil sij ognja, zapazil velike kupe zlatnikov in škriljate kopice zlata v palicah. To je bil torej Flintov zaklad, ki smo ga priliš tako daleč iskat in ki je zanjal dalo življenje sedemnajst mož s »Hispanio«. Mene je kapitan ostel, če da vse premalo ubogam in vse preveč delam po svoji glavi. Silverja pa je samo očnil in to je bilo vse.

148. — Drugo jutro smo se že navezgodaj lotili dela. Iz vojline smo nosili zlato do čolna in od tod s čolnom na »Hispanio«. Jaz sem bil preslaboten za prenašanje, zato pa sem imel ves dan dovolj opravka v vojlini, kjer sem zlagal kovan denar v vrečce za krub. Bila je to res čudna zbirka noveev. Bili so angleški, francoski, španski, portugalski zlatniki in na njih so bile podobne vseh evropskih kraljev in cesarjev iz poslednjih sto let. Tudi to delo je bilo naporno in prsti so mi bili zvezč kar otrpli od tega prelaganja.

Svečano zborovanje za Lubnikom

V soboto, 18. marca, so otroci osnovne šole v Škofji Loki in gimnaziji proslavljali svoj odredni praznik. Na ta dan so v Južnih urah v treh skupinah odšli za Lubnik blizu vasi Breznica, kjer je 18. marca 1943 padel takratni sekretar raženske komiteje za Gorjanško, tovarš Peter Kavčič-Jegorov, po katerem bo pionirski odred Škofjeloške osnovne šole dobil svoje ime. Ta pohod na mestu padlega junaka iz Škofje Luke je osnovno sola v Škofji Loki organizirala skupno z občinsko organizacijo ZB.

Preživeli horci so peljali mlačino po partizanskih poteh in ji pripovedovali o posameznih bojih in akcijah na tem področju. Na samem mestu, kjer je padel Peter Kavčič-Jegorov, je bila slavnostna proslava, ki se je že udeležilo preko 1500 članov šolske mladine. Sodelovali so tudi predstavniki JLA iz Škofje Luke. Po kulturnem programu so pionirji položili cvetje k spominski plošči padlega borca. Predstavniki Škofjeloškega garnizona so po svečnem delu izvedli zabavni del programa. Pomagali pa so tudi, da so val zbrani dobili partizansko kosilo — enolončenico.

Celoten pohod, ki se je pionirjem globoko vtinil v spomin spašava v okvir Jugoslovanskih pionirskih iger v počasitvi 20-letnice vstave.

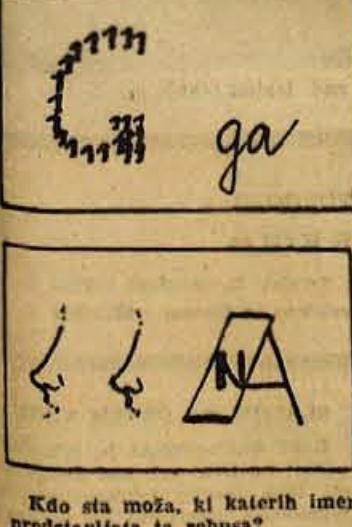
Trobentice

»Dede, glej na trati so cekini, lepi, zlati, bitro tja steciva, si cekinov naberivate.« Oh, kako naj s tabo grem, ti bi tekli, jaz ne smem, stecil sam na sončno trato in prinesi mi to zlato!« A vnuček je načel le rožice, zlatorumen trobenice, v šopek lep jih je nabral, k dedku z njim se podal. »Dede, vzemi cvetke zlate, saj vzevetele so le zlate! Polno jih je še na trati, na njih igrajo se metuljčki zlati.«

Repinč Družina
6. a razred
Osnovna šola
Staneta Zagarija, Kranj

Kdo sta moža, ki katerih imeni predstavljata ta rebusa?

Rebusa

Kdo sta moža, ki katerih imeni predstavljata ta rebusa?

ZADEVA 'AGIR'

Okoli polnoči so prišli ponji. Vodili so ga po hodnikih v drug prostor, ki je bil opremljen — občutno da bi vzbudil pri zapornikih strah — z usnjimi biči, gumijevimi cevimi, debele vrvi in spon za roke in noge, vse je ležalo krišem po mizi in stolih.

Udarac v obraz ga je pahlil na rob banje, opotekel se jo in se prevrnil v mrzlo vodo. Trenutek se je čisto potopil, vendar je takoj nato sobjahel dvignil glavo nad vodo in zadhal.

XLV

MUCENJE

Michel je menil, da je to tisti kraj, kjer naj začne »peši«. Toda potovanje se je nadaljevalo, dokler niso pršli do kopalinic v priličju. Razen Rudija je bil ob njem še francoski policijer in trije krepki možaki. Medtem, ko se je kad polnila s ledenskom vodo, so mu odvzeli narokvice in moral se je slein. Potem so mu zvezzali nogi in roki na hrbit.

Udarac v obraz ga je pahlil na rob banje, opotekel se jo in se prevrnil v mrzlo vodo. Trenutek se je čisto potopil, vendar je takoj nato sobjahel dvignil glavo nad vodo in zadhal.

Rudi je stal sklonjen nad njim z Michelovo belino v roki. »Kot vidiš,« je dejal, »mimic tudi ob 9. uri ob Gare d'Austerlitz sestanek z osebo, katero začetnico se glase C. G. Povedali mi boste ime in osebo.«

C. G. je bil Charles Guillard, bivši časnik svetovne armade, ki je imel zdaj trgovino z vinom v Etampesu. Za Michelja je risal načrtne novega letačnika v Mon Desir ter mu poročil o gibanku nemškega letalstva.

»Torej mi nočete povedati?«, je vprašal Rudi, ko nadaljnja serija potapljanja zelo verjetno pripravila Michel ni odgovoril. Michel je zmagjal z glavo in je do priznanja. Ce bi se mogel utopiti, bi bil to rad

v vodo. Ker ni bil pripravljen, ni zajel v pljuča do volj zraka in je moral kmalu speti z glavo iz vode. Rudi je ponovil vprašanje: »Kdo je C. G.?« Zdaj je komaj imel dovolj časa, da je zmajal z glavo. Kopela udaracev ga je spet potisnil pod vodo. Spet je hlastajo po zraku pomolil glavo iz vode, da bi takoj nato zaradi udarcev po glavi moral speti pod vodo. Tako se je nadaljevalo cele pol ure, in udarec so postajali vedno hujši, odmorili za dlanjanje vedno krašči. Po lesi ali sedmi rundi je začel požirati vodo, njegove kreinje so postajale vedno bolj krčevite in čuill je, kako mu ginejo moči. Cez nekaj časa so ga izvlekli iz vode in po desetminutnem odmoru se je proces začel znova — spet je trajal pol ure, odmorili so postali sicer daljši, kljub temu pa je vago slabel.

XLVI

TRMOGLAVI IDIOT

V poslednji fazi, ko je bil pogolnil že veliko vode, je prišel trenutek, ko je bil že preslab, da bi se še naprej boril za življenje. Kakor hitro so njegovi mučilci opazili slabost, so ga potegnili napel iz vode, tako da mu je letala glava na robu in je izbruhnil vodo. Končno je bil tako slab, da ni mogel več brati. Načo mu je francoski policijer, ki je pri vsem igral glavno vlogo, potisnil koleno v žlebolec in mu tako stisnil vodo iz telesa.

Od vseh tortur, ki jih je uporabljala, če že ne iznanaša Gestapo, je tako imenovana baignoire najuspešnejša. Ce se metoda uporablja — strokovno — zriev nikdar ne izgubi zavesti, dočim se pri prepanju ali pri drugih brutalnostih navadno kmalu onesvesti. Namen torture je, da števki ravno še ostane pri življenju. Napor po samohranitvi je tako močan, da se mučen brani do zadnjega in da boži življenje povzroča tako trpljenje, da v 95 primerih od 100 končno le kloni in spregovori.

Michel Hollard je kasneje sam priznal, da bi ga nadzoroval. Michel je zmagjal z glavo in je do priznanja. Ce bi se mogel utopiti, bi bil to rad

nakaj nato prej udarac od zgoraj, ki ga je porinil storil, toda ubranili so mu v zadnjem trenutku.

POZOR! VISOKA HAPETOST!

Mnogo načinov imamo, s katerimi lahko številčno povečamo gotovo stikrat manjšo od današnje. Statistika je zabeležila, da je bilo leta 1937 proizvedenih kmaj 500 milijard kilovatnih ur elektro energije. Današnja proizvodnja pa se nevarno bliža številki 2000 milijard kilovatnih ur.

Pred dvajsetimi leti je svetovna proizvodnja električne energije bila gotovo stikrat manjša od današnje. Statistika je zabeležila, da je bilo leta 1937 proizvedenih kmaj 500 milijard kilovatnih ur elektro energije. Današnja proizvodnja pa se nevarno bliža številki 2000 milijard kilovatnih ur.

V Evropi so največji proizvajalci elektroenergije Sovjetska zveza in Nemčija. Samo na Sovjetsko zvezo odpade več kot 200 milijard. V Aziji je daleč najmočnejša Japonska (80 milijard), v Afriki Južnoafriška Unija, v severni Ameriki Združene države Amerike, kateri nosijo svetovni rekord, več kot 600 milijard kilovatnih ur, v južni Ameriki pa Brazilija.

Ce pogledamo še način pridobivanja električne energije, s pomočjo hidroenergije ali s pomočjo termoenergije, pridevemo do zelo zanimivih podatkov. Tako na primer Anglia proizvade skoraj petkrat več elektroenergije kot Svedska, Svedska desetkrat več v hidrocentralah kot Anglija. Razlog je enostaven: v Angliji vso energijo proizvajajo s pomočjo premoga, v Svedski s pomočjo vodnih padcev. Razen Svedske so poznane še zemlje hidrocentrali: Norveška, Švica, Kongo in Nova

Zealandija. V teh državah skoraj ne poznajo termocentral. Tudi pri hidrocentralah vse bolj prevladujejo. V Združenih državah se samo ena šestina elektroenergije pridobiva v hidrocentralah, a vse ostalo se pridobuje s pomočjo premoga.

Ko smo že omenili premog, nedovimo še to, da vsako leto na svetu izkopljajo okoli milijarda in pol ton črnega premoga in okoli pol milijarde ton rjavega premoga in lignita. Skupno torej več kot 2 milijardi ton, tri četrtine tone na osebo letno. Največji proizvajalci črnega premoga na svetu so Sovjetska zveza in Združene države Amerike. V vsaki teh zemeljih se izkopuje letno blizu pol milijarde ton, t. j. dve tretjine sve-

tove proizvodnje. Z rjavim premogom in lignitom je situacija drugačna. Tu je najmočnejša Nemčija, a Združene države Amerike pridejo skoraj na dnu tablice. V Jugoslaviji izkopljemo osemkrat več vrst tega premoga kakor v Združenih državah Amerike. Razen premoga in elektroindustrije je eden najvažnejših izvorov energije nafta. V tem pogledu rangista svetovnih proizvajalcev izgleda drugače. Kakor smo doslej naševali. Tako je Združenimi državami pride Venezuela kot drugi proizvajalec na svetu: 150 milijonov ton na leto. Tretja je Sovjetska zveza, a takoj za Sovjetsko zvezo pridejo azijske zemlje Kuveit, Saudijska Arabija in Iran. V Evropi je najmočnejša Rumunija, saj se njena letna proizvodnja dviga na desetine milijonov ton surove nafta.

Eichmannovi sodniki so iz Nemčije

Vsi trije sodniki, ki bodo v Jeruzalemu tvorili sodišče za vojnega zločinka Eichmanna, so po rodnu iz Nemčije. Dva izmed njih sta v Nemčiji tudi študirala pravo.

Predsednik sodišča Landau, ki je tudi član izraelskega vrhovnega sodišča, je bil rojen leta 1912 v Gdansku, študiral pa je na londonski univerzi. Sodnik Halevi, predsednik jeruzalemskega okrožnega sodišča, je bil rojen leta 1901 v Wiesbadenu ob Asasil in je študiral na berlinski univerzi. Tretji sodnik Raveh se je rodil leta 1905 v Aurichu. Študiral je

Večne vžgalice

in drugi zanimivi izumi na razstavi v Bruslju.

Neki Avstrijec je izumil »večne vžgalice«, s katero je mogoče prizgati najmanj 100 cigaret. Svoj patent je razstavil na izumiteljski razstavi, ki je bila odprtta v sobotu v Bruslju.

Razen te »večne vžgalice« so vzbudili na razstavi veliko zanimanje še tle razstavljeni izumi:

Nagrobeni kamen iz plastične snovi, budilka, ki spečega ne, samo zbuli, ampak ga tudi stresi, čevlji, s katerimi je mogoče hoditi po vodi, trnek, ki pozvoni, brž ko riba zagrise, stopnice, ki se zasvetijo, če stopi nanje noge, vroči se dežnik, lonci, ki skuha jačje brez vode, zabol, v katerem lahko varno prenasmamo bombe in eksploziv, konserve, ki ne potrebujejo odpiranja v tablette, ki v 30 minutah odzvamejo pijancu znake pijanista in v 45 minutah — normalizirajo količino alkohola v krvi.

Na bruseljski svetovni izumiteljski razstavi sodeluje 850 izumiteljev iz 89 držav.

V ZAR ENA CIGARETA MANJ

Neki poslanec je v Kairu predlagal, da bi v bodoči dajali v zavitek le 10 cigaret namesto sedanjih 20 in zavitek prodajali po isti cent kot doslej. Denar, ki bi ga tako zbrali, bi uporabili za vzdrževanje šol in za industrijske projekte v ZAR.

Neki francoski artist je stavil, da bo brez pada z miniaturnim kolesom peljal 100 metrov daleč. Se več, na ramah bo imel še svoje dve hčerk. Stav je dobil.

Ko je po najmanj treh urah, in to po peti seriji, že čisto onemogoč, dobesedno bolj mrtve kot živ pot vodila v garažo, kjer so ga posadili na zadnji sedež med dva stražnika. Ko se je avto odcepil, je dejal francoski policijer, ki je vodil ekspedicijo: »Pojemmo vas do Gare d'Austerlitz, ustavljamo homo ob izhodu, in pa boste identificirali tistega C. G., kakor hitro stopi s postajo.«

Ce lega ne storite, preden zapusti zadnji polnik peron, imamo povjelje, da vas takoj na mestu ustrelimo. Storili homo to, da bi vam — prepredili beg — in tako ne bo nobenih sitnosti več.«

Pet minut pred prihodom vlaka iz Etampesa je stal avto z deluječim motorjem v bližini izhoda. Oba stražnika sta imela revolverja pripravljena.

Michel se ni bil nicesar, če se bo Guillard držal pravila: ne se ustavljal in ne se ogledoval, če ne bo njega tu, da bi ga pričakoval, temveč iti mimo, Kašeje je zvedel, da je bila to vratarjeva žena — kot vsi drugi, v smerti proti Jardin des Plantes.

XLVIII

MAJHNA NAPAKA

Michel si je trdno zabičal, da tudi z očesom ne trene, ko ga zagleda. Ura je bila točno devet. Pri izhodu se je prikazal mož z aktovko v roki. Bil je Guillard. Dejstvo, da je prišel prvi od vlaka, je bilo tako nepriljubljeno, da se je Michel vidno združil. Ce bi bila pollicera opazovala njega, namesto, da sta mučilci opekovali uprite v izhod, bi se bil prav gotovo.

K sreči pa tudi ondavna nista računala s tem, da se bo divjačna pojavila tako zgodaj in Michelovo napako opazila. Videl je, kako gre Guillard, ne da bi se ozri prek trga. Takoj nato je Izginil v neki ulici. Medtem pa so se že vsi drugi polniki k izhodu. Ko je odšel zadnji, se je obrnil francoski policijer k Michelu in ga udaril s kopijom revolverja v obraz. Ti svinja umazana, to bomo že naučili vledi nas za nos! Tedaj sta tudi ostala dva planila nanj in ga bila po obrazu in glavi, dokler mu nista zatokli obe obesi, podleže ustnice in se mu vilja kri po obrazu. Nato so se spet odpeljali v Rue Mallet Stevens in Michel je spet zaprl.

=Obveščevalec=

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam motorno kolo Jawa 250 ccm s prevoženimi 16.000 km. Naslov v oglašnem oddelku 1051

Poceni prodam odlično ohranjen Puch Roller 125 ccm s prevoženimi 9000 km in Vespa 125 ccm s prevoženimi 14.000 km. Kovaččeva 7, Primskovo, Kranj 1004

Prodam all dam v najem stroj za izdelov izdne opeke. Zbilje 22 1169

Prodam 2300 m² gozda v Britofu. Poizve se: C. na Klanc 18, Kranj 1170

Prodam telico, ki bo v apiril teletila. Ilovka 7, Kranj 1171

Motorno kolo Jawa 250 ccm prodam ali zamenjam za moped. Hribar Peter, Tenetiče 12, Golnik 1172

Prodam plemenskega vola do 500 kg težkega. Sp. Veterno, Križe 1173

Ugodno prodam železni, beli otroški posteljici z žimnicama. Poizve se: Istanč, Dom Partizana, Stražišče, Kranj 1173

Poceni prodam kravo, ki bo v kratkem teletila, repo po 3 din in 1000 kg drobnega krompirja. Zigačna vas 31, Križe 1174

KUPIM

Kupim enostanovanjsko hišo z nekaj zemljo od Ljubljane do Radovljice. Platam takoj. Ponudbe oddati v oglašnem oddelku pod "Kranj-Lesce-Bled". 1175

OSTALO

9 mesecov starega otroka dan v oskrbo dobri družini. Anton Zura, Jenkova 10, Kranj 1176

Trgovsko podjetje Knjigarna Simon Jenko Kranj obvešča vse cenjene odjemalce, da bo zaradi tromeščene inventure trgovina zaprta v času 28., 29. in 30. marca 1961. Prosimo vse potrošnike, da si pravočasno krijejo svoje potrebe. 1177

Sofer B in C. kategorije ihče

HINO

Jesenice - RADOV: 28. marca italijanski film DEČEK V KRATKIH HLACAH

Jesenice - PLAVZ: 27. in 28. marca jugoslovanski film TRI ANE

Koroška Bela: 27. marca italijanski film PREISKOVALNI SODNIK

Radevljica: 28. marca francoski film ZAKAJ TAKO POZNO ob 20. uri

Bled: 28. marca vzhodnonemški film SPLETKA IN LJUBEZEN

Skofja Loka - SORA: 28. marca ameriški film 12 JEZNH MOZ

Kranj - STORŽIČ: 27. marca ameriški barvni film NEBO KLIČE ob 10. in 15. ur, ameriški barvni film DOLGO, TOPLO LETO ob 17., 19. in 21. ur, 28. marca ameriški barvni film NEBO KLIČE ob 10. in 15. ur, ameriški barvni film DOLGO TOPLO LETO ob 17., 19. in 21. ur

Stražišče - SVOBODA: 28. marca ameriški barvni film VELIKA ZEMLJA ob 17.30 in 20. ur

Kamnik: 28. marca italijanski film POLIKARPO ob 20. ur

OBJAVE

OBVESTILO

Občinski ljudski odbor Kranj, oddelek za gradnje in komunalne zadeve obvešča vse interesarne, da je do nadaljnega ukinjeno

Tovarna

"PLAMEN" - Kropa

razpisuje naslednja delovna mesta:

Normirec

s srednjo tehnično šolo ali visoko kvalificirani strojni klijavčnica z večletno prakso v kovinski stroki

Dve kvalificirani ali priučeni kuharici

z večletno prakso: za delovno mesto v obratni kuhinji (topli obrok) in za počitniški dom (sezonsko delo).

Upravnika za počitniški dom

v Portorožu (Pacug) — komercialist s srednješolsko izobrazbo ali gostinsko šolo z večletno prakso na vodilnih mestih (sezonsko delo).

Osebni prejemki po tarifnem pravilniku ali dogovoru.

Razpis traja do popolnitve delovnih mest.

Sprejmemo več točajev (točajk), natakarjev (natakaric) z izpitom in tudi mlajše, ki se žele zaposliti v tem poklicu in se ga bodo priucili!

Interesenti naj se osebno zglate in oddajo pisemo ponudbe s kratkim življenjepisom v upravi podjetja

ZAHVALA

Ob tragični izgubi našega dragega moža, očeta, braha, starega očeta, strica in tista

JANEŽA JЕLOVČANA

se zahvaljujemo vsem, ki so nam ob težkih dneh stali ob strani. Posebno zahvalo smo dolžni zdravniškemu osebju splošne bolnice nezgodnega oddelka v Ljubljani, delovnemu kolektivu -Kranjskih opekarn-, -Mestni klavnic- Kranj, tovarni -Inteks- v Kranju, drevesnici v Preddvoru, gospodu župniku, povecem, sorodnikom in znancem ter vsem ostalim darovalcem evtetja in vencev.

Mače, 26. marca 1961

Zaludoči: žena Angela, hčerka Štefka z družino, sin Janez z družino, hčerka Angelca z možem, sinova Lojze in Franci ter ostalo sorodstvo

Izdajanje gradbenih dovoljenj za gradnjo individualnih stanovanjskih hiš na nacionaliziranim področju mesta Kranj. Isto velja za postavljanje ograj in raznih provizorijev. Ponovno opozarjam, da morajo vti, ki nameščajo reklame table — napise firm — podjetij, vložiti pismo vloga s priloženimi načrti na imenovanem oddelku, v odobritve. Obenem opozarjam, da je brez posebnega dovoljenja prepovedano koriščenje gramoz in mivke ob strugah reke Save in Kokre na celotnem območju Občine Kranj.

OhLO Kranj
odd. za gradnje in kom. zadeve

TELESNA KULTURA

Republiško prvenstvo v skokih za člane

Jemc spet obračunal z ostalimi tekmovalci

Planica, 26. marca

Slednjic je smučarski zvez Slovenia 1 uspel izvesti člansko prvenstvo Slovenije v smučarskih skokih, ki je bilo doslej zaradi neugodnih vremenskih razmer že dvakrat odloženo. Danes pa se ob 80-metrski skakalnici v Planici

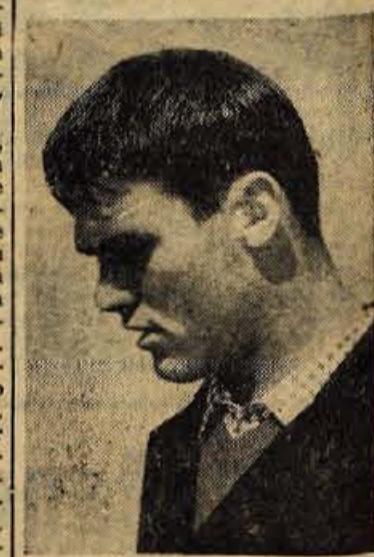
ljubitelji smučarskih skokov niso zbrali zmanj; prvenstvo je bil 10. zares dobro opravljeno.

Za številni Mercedesi, Volkswagi, Fiat, Ford in drugi avtomobili raznih firm in modelov, ki so obkrožili planško zelenčnik postajo, so pričeli, da bo danes tu nekaj pomembnega. Tudi sončni tokrat ni skoparil s toplimi žarki, tako da je res prijetno do podne privabilo pod Ponce številne turiste in ljubitelje smučanja, ki so upravljeno pričakovali zanimiv obračun naših najboljših skakalcev, ki so prav letos dosegli tako zavljivjive uspehe v svetovnem merilu.

Imena — Pečar, Sibar, Jemc, Langus in Zajc so obetala izreden športni užitek! Ob 11. uri se je velika borba za prvenstvo pričela. Vodja tekmovalca dr. Tone Dežman je dal staremu mojstru skokov Janezu Poldi, ki je stal na odškodni misi, prvi znak. Prva serija skokov, izvedena z najnižjega naleta, se je s tem pridela.

Kot prvi se je po strmem zaledju spustil tekmovalec s štartno skokovo 2 — Ljubljaničan Vidovič. Zaplaval je skozi zrak; ne sicer mojstrsko, vendar odločno in pogumno. Za naslednji skok Nahčala je bil lepši, saj se je tekmovalec zelo nagnil nad smuči. Prvi aplavz so napomnil z gledalcu obdan belo arenou. Sest je bil na vrsti mladi Mojsiččan Smid. Kar smuo se je odgnal, toda v zraku je bil preveč pogumen in ni došlo manjško, da bi šlo po zru ter bi padel na krvine smuči. Bertija je rešilo le znanje in prisobnost. S številko 14 se je kmalu nato pojavit na startu sve-

tovi rekorder jugoslovanski skakalec v letosnji sezoni. Odličen je bil 18-letni Jesenčan Ludvik Zajc, ki se je ustrelil na drugo mesto, kar je pznalo za pokal Kongsgberg njegov največji uspeh Sibar in Pečar sta si danes razdelili mesti za Jemcem in Zajcem. Po prvenstvenem tekmovalcu Jože Sibar dosegel najboljšo dalmajnega dne. Skočil je 82 m.

Božo Jemc

Rezultati: 1. Jemc — JLA — 2.23; 2. Zajc — Jesenice — 217,5; 3. Sibar in Pečar 211,5. Podrobnejše o vseh rezultatih in poteku bomo objavili v prihodnjem številku.

Remi na tujem igrišču - uspeh za NK Triglav

Mladinci izgubili z 2:1

TRIGLAV : SOBOTA 2:2 (2:0)

Na igrišču "Sobota" v Murski Soboti je bila danes prvenstvena tekma slovenske koniske lige med domaćini moštvo in igralci "Triglava" iz Kranja. Domaćini so bili favoriti, zato je neodločen rezultat kranjskega moštva prijeten uspeh, ki mu je hkrati pomagal za eno mesto naprej na prvenstveni razpredelnici.

Pred približno 1500 gledalci, ki so pričakovali zmago domaćinov, se je odvijala v začetku precej nervozna igra. Kmalu so zagospodarili na igrišču domaćini in potisnili goste v obrambo. V tem delu igre je "Sobota" dosegla tudi oba zadetka in odšla na odmor z dvema goloma naškoka. To pa Kranjčani ni demoraliziralo. — V drugem polčasu so zaigrali smo-

trneje in slika na igrišču se je spremenila. Ves drugi polčas je bil "Triglav" v premoci in to premor izrazil tudi z dvema goloma.

V predtekni so mladinci "Triglava" izgubili srečanje z mlačim moštvo s tem rezultatom 2:1.

Zadnji športni rezultati

I. zvezna liga

Sarajevo : Split 3:2

Radnički : Dinamo 3:4

Partizan : Rijeka 1:0

Vojvodina : Beograd 1:1

Vardar : Velež 3:1

Hajduk : Crvena zvezda 1:0

II. zvezna liga — zah. skupina

Triglav : Proleter 0:0

Sibenski : Celik 1:1

Lokomotiva : Borac 2:2

Trešnjevka : Zeleznica 0:0

Karlovac : Sloboda 4:0

III. zvezna liga — vzh. skupina

Mačva : Sparik 1:1

Sufjeska : Rudar 4:1

Radnički : Novi Sad 1:0

Budučnost : Radnički (NIS) 1:0

Radnički (Krag.) : Bačka 1:0

Srem : Pobeda 2:1

Slovenska koniska liga

Nova Gorica : Olimp 2:1

Maribor : Ilirija 1:0

Krim : Slovan 4:1

Ljubljana : Rudar 2:2

Sobota : Triglav 2:2

Kladivar : Nafta 2:1

Pred začetkom tekmovanja v hrvaško-slovenski košarkarski ligi

Upravna odbora košarkarskih zvez Slovenije in Hrvatske sta na skupnih sejah sklenila, da bosta uvedba v obeh republikah nov sistem tekmovanja najboljših košarkarskih moštov. Sprejeli so predlog, da ustanovijo desetčlansko kombinirano ligo, v kateri bo nastopalo po pet moštov iz vseh republik. To tekmovanje se bo pričelo 15. aprila. V novi ligi imajo pravico nastopa — Ljubljana in Slovenija iz Ljubljane, Mladost in Jugomontacija iz Zagreba, Radnički iz Slavonskega Broda, Split, Rudar iz Trbovelja, Kvarner z Reke, Maribor in kranjski Triglav.

Vsekakor bo prvenstvo zelo zanimivo, saj bo to neke vrste druga zvezna liga. V Kranju bomo imeli tako priložnost videti tudi dobro košarkarsko igro, saj v imenovanih moštvenih ne manjka odličnih igralcev, ki pridejo v poštev tudi pri sestavi republiških in državnih reprezentanc.

Tudi zagrebška JUGOMONTAŽA je že tekmovala v zvezni ligi, vendar danes predstavlja še tretje zagrebško moštvo. Najboljši igralci v ekipi so: Spiljak, Marušić, Pavličić, Radošević, Djaković in Stroš.

TRIGLAV bo letos le nekaj spremenjen. V ekipi ne bo tekmoval Marko Petrič, ki je na odsluženju vojaškega roka, v klub pa je prišel Bohinc, ki je preigral za Medvode. Po tekmaših v goren